

PROTOKÓŁ NR 8/15

z posiedzenia Komisji Rolnictwa, Leśnictwa i Środowiska w dniu 20 października 2015 r.

Posiedzenie Komisji odbyło się w Starostwie Powiatowym w Otwocku, pod kierunkiem Przewodniczącego Komisji Kazimierza Ciorgi w godzinach 16⁰⁰ do 18³⁰.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Komisji oraz Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska Magdalena Żurawska, zgodnie z załączonymi listami obecności.

Przewodniczący powitał zebranych, następnie przedstawił proponowany porządek obrad.

Porządek posiedzenia:

1. Przedstawienie porządku obrad Komisji.
2. Ocena wykorzystania odnawialnych źródeł energii i działalności Spółek Wodnych w Powiecie Otwockim.
3. Sprawy różne.
4. Przyjęcie protokołu z posiedzenia Komisji.
5. Zakończenie posiedzenia.

Ad. 1

Porządek posiedzenia został przyjęty bez uwag.

Ad. 2

Pani Magdalena Żurawska Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska przypomniała, że **energia odnawialna** jest to energia uzyskiwana z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych.

W Polsce energia ze źródeł odnawialnych obejmuje energię z bezpośredniego wykorzystania promieniowania słonecznego (przetwarzanego na ciepło lub energię elektryczną), wiatru, zasobów geotermalnych (z wnętrza Ziemi), wodnych, stałej biomasy, biogazu i biopaliw ciekłych.

Pozyskiwanie energii z tych źródeł jest, w porównaniu do źródeł tradycyjnych (kopalnych), bardziej przyjazne środowisku naturalnemu. Wykorzystywanie OZE w znacznym stopniu zmniejsza szkodliwe oddziaływanie energetyki na środowisko naturalne, głównie poprzez ograniczenie emisji szkodliwych substancji, zwłaszcza gazów cieplarnianych.

Energia całkowitego promieniowania słonecznego na terenie Powiatu Otwockiego w ciągu roku wynosi 985 kWh/m². Ilość ta jest w stanie zaspokoić obiekty użyteczności publicznej, jak i domy jednorodzinne w ok. 75% dot. to wody ciepłej i ogrzewania.

Pani Dyrektor Zaznaczyła, że jest to duży potencjał niewykorzystany. Częściowo gminy realizują projekty dotyczące pozyskiwania środków, głównie z Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska lub Narodowych Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i robią to kompleksowo. Ogłaszają się na stronie gminy, zbierają wnioski od mieszkańców, przygotowują projekt, z którym występują do Funduszu. Baterie słoneczne to inwestycje indywidualne nie jest ich dużo. Wszystkie energie odnawialne mogą być refundowane lub dotowane przez w/w Fundusze.

Energia wiatrowa uzależniona jest od lokalnych i regionalnych warunków klimatycznych. Powiat Otwocki położony jest w strefie korzystnej dla lokalizacji elektrowni wiatrowych, o wysokich zasobach energetycznych wiatru. Potencjał małej energetyki wiatrowej w Powiecie szacuje się na 9,6 GWh, przy potencjalnej zainstalowanej mocy 16,24 MW. Obecnie na terenie Powiatu nie funkcjonują urządzenia wykorzystujące energię wiatru.

Pozyskiwanie energii geotermalnej jest jeszcze niekonkurencyjne w stosunku do kosztów pozyskania energii z tradycyjnych nośników energii. W każdym przypadku,

ciepłownia geotermalna musi być dostosowana indywidualnie do konkretnych warunków panujących w danym miejscu. Na terenie Powiatu Otwockiego moc cieplna z otworów geotermalnych wynosi 4,4 MW. Ze względu na słabe warunki i duże koszty pozyskiwania energii geotermalnej nie jest ona wykorzystywana na terenie Powiatu.

Jednym ze sposobów wykorzystania energii cieplnej ziemi są natomiast pompy ciepła - urządzenia umożliwiające wykorzystanie ciepła niskotemperaturowego do ogrzewania, wentylacji i przygotowania ciepłej wody użytkowej. Pompa ciepła pobiera energię (ciepło) z powietrza lub ziemi z zewnątrz budynku, kumuluje ją do odpowiedniej wysokości i przekazuje do wymiennika ciepła. W ostatnich latach na terenie Powiatu wzrasta zainteresowanie społeczeństwa wykorzystaniem pomp ciepła.

Zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze Starosta przyjmuje zgłoszenia projektów geologicznych.

Zgłoszenia projektów robót geologicznych:

2012 r. – 10 projektów

2013 r. – 10 projektów

2014 r. – 11 projektów

2015 r. (do października) – 11 projektów.

Pani Dyrektor stwierdziła, że jest to niewielki procent tego, co jest realizowane w Powiecie, ponieważ większość osób robi to bez zgłoszenia.

Kolejna energia pozyskiwana jest z biomasy. Biomasa to stałe lub ciekłe substancje pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, które ulegają biodegradacji, pochodzące z produktów, odpadów i pozostałości produkcji rolnej oraz leśnej, przemysłu przetwarzającego ich produkty, a także części pozostałych odpadów, które ulegają biodegradacji. Biomasa wykorzystuje się na cele energetyczne w następujący sposób:

- w procesach bezpośredniego spalania (np.: drewno, słoma);
- przetwarzanie na paliwa ciekłe (np.: estry oleju rzepakowego, alkohol);
- przetwarzanie na paliwo gazowe (np.: biogaz rolniczy, biogaz z oczyszczalni ścieków, gaz wysypiskowy).

Na terenie Powiatu funkcjonuje instalacja wykorzystująca biogaz składowiskowy o łącznej mocy 0,64 MW.

Dokumentacje geologiczne (inne) dotyczące wykorzystania ciepła ziemi

2012 r. – 0 dokumentacji

2013 r. – 2 dokumentacje

2014 r. – 1 dokumentacja

2015 r. (do października) – 1 dokumentacja

Potencjalnym miejscem do pozyskiwania energii wodnej w Powiecie Otwockim jest rzeka Świder. Potencjał energii rzeki Świder w Powiecie szacuje się na 3020 MWh, przy mocy 582 MW. Obecnie energia wodna w Powiecie nie jest wykorzystywana

Następnie Pani Magdalena Żurawska omówiła **działalność Spółek Wodnych** w Powiecie Otwockim.

Spółki wodne są formami organizacyjnymi, które z zasady nie działają w celu osiągnięcia zysku. Spółki zrzeszają osoby fizyczne lub prawne i mają na celu zaspokajanie wskazanych ustawą Prawo wodne potrzeb w dziedzinie gospodarowania wodami.

W szczególności są to zadania związane z wykonywaniem, utrzymywaniem oraz eksploatacją urządzeń służących do:

- 1) zapewnienia wody dla ludności, w tym uzdatniania i dostarczania wody;
- 2) ochrony wód przed zanieczyszczeniami, w tym odprowadzania i oczyszczania ścieków;
- 3) ochrony przed powodzią;

- 4) melioracji wodnych oraz prowadzenia racjonalnej gospodarki na terenach zmeliorowanych;
- 5) wykorzystywania wody do celów przeciwpożarowych;
- 6) utrzymywania wód.

Zgodnie z art. 77 ust. 1 ustawy Prawo wodne do spółek wodnych należy utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, jeżeli urządzenia te są objęte działalnością spółki wodnej.

Utworzenie spółki wodnej następuje w drodze porozumienia co najmniej 3 osób fizycznych lub prawnych. Porozumienie takie musi zostać zawarte w formie pisemnej. Wymagane jest ponadto uchwalenie statutu spółki przez osoby zainteresowane utworzeniem spółki i dokonanie wyboru organów spółki.

Uchwalenie statutu spółki, powołanie zarządu spółki, powołanie komisji rewizyjnej spółki oraz uchwalenie wysokości składki członkowskiej następuje poprzez podjęcie uchwały przez walne zgromadzenie członków spółki wodnej. Uchwały te stanowią załącznik do wniosku o zatwierdzenie statutu spółki wodnej. Dokumenty te przedstawia się Staroście. Starosta zatwierdza statut. Spółka musi być zarejestrowana w katastrze wodnym w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej.

Spółki wodne generalnie przyjmują obowiązki właścicieli gruntów, na których są urządzenia wodne i rowy.

Spółki wodne mogą korzystać z pomocy finansowej państwa, udzielanej w formie dotacji podmiotowej z budżetu państwa przeznaczonej na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód i urządzeń wodnych.

Ponadto, spółki wodne mogą korzystać z pomocy finansowej z budżetów jednostek samorządu terytorialnego na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji. Taka pomoc finansowa polega na udzielaniu dotacji celowej, czyli na wykonanie konkretnej inwestycji.

W 2012 r. Rada Powiatu przyjęła uchwałę dot. przyznawania dotacji spółkom wodnym i od tego czasu Powiat przyznaje takie dotacje.

Na terenie Powiatu Otwockiego powstały nw. spółki wodne:

1. Dyzin - Jatne, gm. Celestynów (2011)
2. Gлина, gm. Celestynów (2011)
3. Góraszka, gm. Wiązowna (2011)
4. Majdan, gm. Wiązowna (2011)
5. Podbiel, gm. Celestynów (2012)
6. Pogorzal, gm. Celestynów (2012)
7. Wiązowna Północna, gm. Wiązowna (2012)
8. Izabela - Michałówek, gm. Wiązowna (2013)
9. Dąbrówka, gm. Celestynów (2013)
10. Ostrów, gm. Celestynów (2013)
11. Stara Wieś, gm. Celestynów (2014)
12. Ostrowik, gm. Celestynów (2014)
13. Zakręt, gm. Wiązowna (2015)
14. Janów - Brzezinka, gm. Karczew (2015)
15. „Młynówka”, gm. Wiązowna (2015)
16. Wiązowna Kościelna, gm. Wiązowna (2015)

Nadzór i kontrolę nad działalnością spółek wodnych sprawuje właściwy miejscowo starosta.

Pani Małgorzata Wielopolska zapytała, czy spółki otrzymują dotacje stałe i jak ich działalność jest kontrolowana?

Pani Magdalena Żurawska poinformowała, że tylko w pierwszym roku, czyli 2011 spółki otrzymały dotacje w jednakowej wysokości. W następnych latach wysokość przyznawania dotacji uzależniano od powierzchni działalności spółki, wykonanych robót, czy ściągłości składek. Działalność spółek dotują również gminy.

Zarząd podejmuje decyzję o przyznaniu dotacji. Wydział Ochrony Środowiska przygotowuje umowę, w której określone są konkretne działania i termin wykonania inwestycji. Następnie spółka musi się rozliczyć i przedstawić wszystkie dokumenty finansowe, umowy z wykonawcami oraz zdjęcia wykonanych prac. Pracownicy Wydziału te przedsięwzięcia kontrolują i potwierdzają wykonanie.

Na terenach, gdzie spółki wodne nie działają, starosta ma obowiązek sprawdzać, czy rowy są prawidłowo utrzymywane. W przypadku nieprawidłowości Wydział daje właścicielom gruntów nakazy czyszczenia rowów.

Przewodniczący Komisji zapytał, czy spółki mają tendencję rozwojową i czy wysokość dotacji jest wystarczająca?

Pani Magdalena Żurawska odpowiedziała, że powstawanie nowych spółek i ich działalność świadczy o tendencji rozwojowej, ale wysokość dotacji na ich działalność jest bardzo mała.

Pan Zdzisław Zych stwierdził, że spółki wodne powinny dotować gminy.

W podsumowaniu Przewodniczący Komisji stwierdził, że na terenie Powiatu Otwockiego wykorzystywanie energii odnawialnej odbywa się w znikomym zakresie. Uznał, że należy się zastanowić jak zmotywować społeczeństwo, żeby zainteresowało się i zastosowało energię z promieniowania słonecznego przetwarzanego na ciepło lub energię elektryczną, wiatru, zasobów geotermalnych z wnętrza Ziemi, wodnych, stałej biomasy, biogazu i biopaliw ciekłych.

Pani Magdalena Żurawska stwierdziła, że niedługo wejdzie w życie ustawa niskoemisyjna, która zmusi gminy do podjęcia prac nad programem niskiej emisji. Gminy będą zachęcać, a nawet zmuszać poszczególnych odbiorców na przechodzenie na bardziej ekologiczne źródła ciepła. Ustawa zmusi odbiorców, żeby ograniczać emisję z konwencjonalnych źródeł energii i stosować odnawialne źródła energii.

Pani Dyrektor stwierdziła, że energia słoneczna ma największą przyszłość.

Ad. 3

Członkowie Komisji zapoznali się z wyciąg Nr 119 z projektu protokołu Nr 43/15 z posiedzenia Zarządu Powiatu w Otwocku w dniu 23 września 2015 r.

Ad. 4

Protokół Nr 7/15 z ubiegłego posiedzenia Komisji został przyjęty jednogłośnie.

Ad. 5

Przewodniczący Komisji RLiŚ – Kazimierz Ciorga podziękował wszystkim za obecność i zamknął posiedzenie Komisji.

W załączeniu:

- 1) lista obecności;
- 2) wyciąg Nr 119 z projektu protokołu Nr 43/15 z posiedzenia Zarządu Powiatu w Otwocku w dniu 23 września 2015 r.

Protokołowała:

Jolanta Wyszomirska

Przewodniczący Komisji:

Kazimierz Ciorga